

Bruksela, dnia 16 listopada 2015 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 14/2015

SESJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO **Bruksela, 11 listopada 2015 r.**

Podczas sesji Parlamentu Europejskiego, która odbyła się w dniu 11 listopada br. w Brukseli, omawiane były następujące tematy i poczyniono poniższe ustalenia:

- 1. INSTYTUCJE** - Otwarcie sesji w Brukseli: pożar w klubie nocnym w Bukareszcie i katastrofa rosyjskiego samolotu w Synaju
- 2. SPRAWY KONSTITUCYJNE** - Wybory do PE: wiodący kandydaci, progi, prawo do głosowania zagranicą
- 3. IMIGRACJA / BUDŻET** - Fundusze dla Syrii i Afryki: Parlament wzywa państwa do dokonywania wpłat
- 4. TRANSPORT** - Posłowie za nowelizacją przepisów dotyczących sektora lotniczego w celu zwiększenia konkurencyjności lotnictwa i zwalczania nieuczciwej konkurencji
- 5. PRAWA OBYWATELSKIE** - Posłowie za uproszczeniem procedury uznawania dokumentów urzędowych w UE

1. INSTYTUCJE - Otwarcie sesji w Brukseli: pożar w klubie nocnym w Bukareszcie i katastrofa rosyjskiego samolotu w Synaju

Wiceprzewodnicząca Parlamentu Mairead McGuinness przywołała dwa niedawne tragiczne wydarzenia: pożar w nocnym klubie w Bukareszcie 30 października, w wyniku którego śmierć poniosło co najmniej 46 osób, a ponad 100 trafiło do szpitala, oraz katastrofę rosyjskiego samolotu na półwyspie Synaj 31 października, w której zginęły 224 osoby. Wiceprzewodnicząca przekazał w mieniu Parlamentu kondolencje rodzinom i przyjaciółom ofiar tragedii w Rumunii i Rosji oraz mieszkańcom tych krajów.

- Nagroda filmowa LUX

Mairead McGuinness poinformowała, że trwa ostatnia runda tegorocznej Nagrody Filmowej LUX, oraz że projekcje trzech zakwalifikowanych filmów: Mustang, Mediterranea i Lekcja będą odbywały się w Parlamencie aż do 20 listopada. Posłowie mogą głosować na swój ulubiony film do 23 listopada. Pokaz filmu Mediterranea zaplanowany na dziś wieczór w Brukseli będzie transmitowany do ośmiu europejskich miast. Po filmie odbędzie się debata na żywo z reżyserem Jonasem Carpignano.

- **Wygaśnięcie mandatów poselskich**

Wiceprzewodnicząca poinformowała, że:

Pablo Iglesias, (GUE / NGL, Hiszpania) zrezygnowała z mandatu posła 27 października 2015 roku, od 28 października 2015 roku jest wakat;

Fernando Maura Barandiarán (ALDE, Hiszpania) przestanie być posłem 25 listopada.

Aymeric Chauprade (Francja) opuściła grupę Narody i Wolność (ENF) 10 listopada 2015 r. i przystąpiła do grupy posłów niezrzeszonych.

2. SPRAWY KONSTYTUCYJNE - Wybory do PE: wiodący kandydaci, prognozy, prawo do głosowania zagranicą

W wyborach europejskich powinni brać udział wiodący, formalnie wyłonieni na szczeblu unijnym, kandydaci na stanowisko Przewodniczącego Komisji Europejskiej, zgodnie z formalnym wnioskiem dotyczącym reformy prawa wyborczego w UE, który został przyjęty przez Parlament podczas głosowania w dniu 11 listopada br. Kandydaci na Przewodniczącego KE powinni być nominowani przez europejskie partie polityczne, co najmniej 12 tygodni przed wyborami europejskimi, w których sami powinni brać udział.

Po debacie, która odbyła się 26 października, Parlament poparł w głosowaniu swój wniosek, dotyczący reformy ustawy o prawie wyborczym z 1976 roku, 315 głosami za, przy 234 głosach przeciw i 55 wstrzymujących się od głosu. Obecna, duża różnorodność przepisów krajowych pozostaje w konflikcie z dążeniem do obywatelstwa europejskiego i zasady równości, uważa Parlament.

<http://www.europarl.europa.eu/eplibrary/InfoGraphic-2014-European-elections-national-rules.pdf>

„Chcemy dostosować prawo wyborcze z 1976 roku do nowej rzeczywistości”, powiedziała **Danuta Hübner** (EPP, Polska), współodpowiedzialna za przygotowanie wniosku, podczas debaty 27 października. „Wybory do Parlamentu Europejskiego, to wciąż wybory bardzo narodowe, mamy jednak nadzieję, na zwiększenie zainteresowania obywateli uczestnictwem w tych wyborach, ponieważ są one niezwykle istotnym elementem procesu podejmowania decyzji na poziomie europejskim”.

„Młode pokolenie powinno być zachęcane do brania udziału w wyborach europejskich. Generacja internetu woli jednak głosować klikając niż idąc do ratusza czy szkoły”, powiedział **Jo Leinen** (S&D, Niemcy), drugi ze sprawozdawców. „W niektórych krajach listy kandydatów nie są kompletne do 17 dni przed wyborami, nie wiem, jak w takich warunkach można prowadzić kampanię wyborczą”.

Parlament przyjął w głosowaniu 12 tygodni przed wyborami, jako ostateczny termin, do którego należy przygotować listy wyborcze.

Parlament proponuje także, większym krajom, wprowadzenie obowiązkowych progów wyborczych przy rozdzielaniu miejsc w Parlamencie Europejskim, wynoszących od 3% do 5% głosów, w porównaniu z dzisiejszym systemem oznaczałoby to, że Hiszpania i Niemcy, musiałyby wprowadzić progi w wyborach europejskich.

- **Prawo do głosowania zagranicą**

Wszyscy obywatele UE mieszkający zagranicą, powinni mieć możliwość głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego, w tym celu należałoby wprowadzić system głosowania korespondencyjnego i online we wszystkich państwach członkowskich UE, uważa Parlament.

Cztery państwa nie przewidziały dla swoich obywateli, mieszkających zagranicą, możliwości głosowania, podczas ostatnich wyborów europejskich, w maju 2014 roku (Republika Czeska, Malta, Irlandia i Słowacja). W innych krajach możliwe było głosowanie korespondencyjne, w Ambasadzie, przez osobę upoważnioną lub elektronicznie.

W celu ograniczenia "podwójnego" głosowania osób (posiadających więcej niż jedno obywatelstwo lub mieszkających zagranicą), posłowie chcą, aby państwa UE wymieniały między sobą informacje na temat wyborców.

- **Europejskie partie bardziej widoczne**

Karty do głosowania, używane podczas wyborów europejskich powinny zawierać widoczne nazwy oraz logo krajowych partii, ale także europejskich partii politycznych, w których partie krajowe są afiliowane, uważa Parlament. To, do jakiej partii europejskiej należy partia narodowa, powinno być wyraźnie widoczne na wszystkich materiałach używanych podczas kampanii wyborczej.

Posłowie zasugerowali też stworzenie transgranicznego, wspólnego europejskiego okręgu wyborczego, w którym na czele list wyborczych znalazłby się kandydaci na Przewodniczącą Komisji Europejskiej.

Posłowie sprawozdawcy wzięli udział w transmitowanej na żywo i nagranej konferencji prasowej, o godzinie 9.00, w czwartek, 12 listopada.

- **Informacje dodatkowe**

Traktaty Unii Europejskiej, szczególnie artykuł 223.1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFEU), dają Parlamentowi Europejskiemu prawo inicjatywy ustawodawczej, w celu reformowania europejskiego prawa wyborczego i formułowania wniosków ustawodawczych w tym zakresie. Wnioski te muszą być jednomyślnie zaakceptowane przez Radę i ratyfikowane przez wszystkie państwa członkowskie, w zgodzie z ich konstytucją.

3. IMIGRACJA / BUDŻET - Fundusze dla Syrii i Afryki: Parlament wzywa państwa do dokonywania wpłat

Parlament wezwał państwa członkowskie, do wypełnienia deklaracji i opłacenia działań UE związanych z migracją, uzgodnionych przez unijnych liderów. Podczas debaty w środę posłowie zaproponowali wykorzystanie nadwyżki budżetowej, pochodzącej z kar i wyższych niż zakładano opłat celnych w wysokości €2,3 mld, na migrację. Komisja Europejska wcześniej ogłosiła, że w funduszach powierniczych na finansowanie działań w Syrii i Afryce brakuje €2,2 mld, z wpłat, do których zobowiązały się państwa.

Podczas debaty Wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej Kristalina Georgieva, odpowiedzialna za budżet UE oraz Nicola Schmit, minister pracy, reprezentujący Prezydencję Luksemburga w Radzie, podkreślali, że państwa członkowie UE, muszą wspomagać fundusze powiernicze ustanowione w celu radzenia sobie z przyczynami migracji.

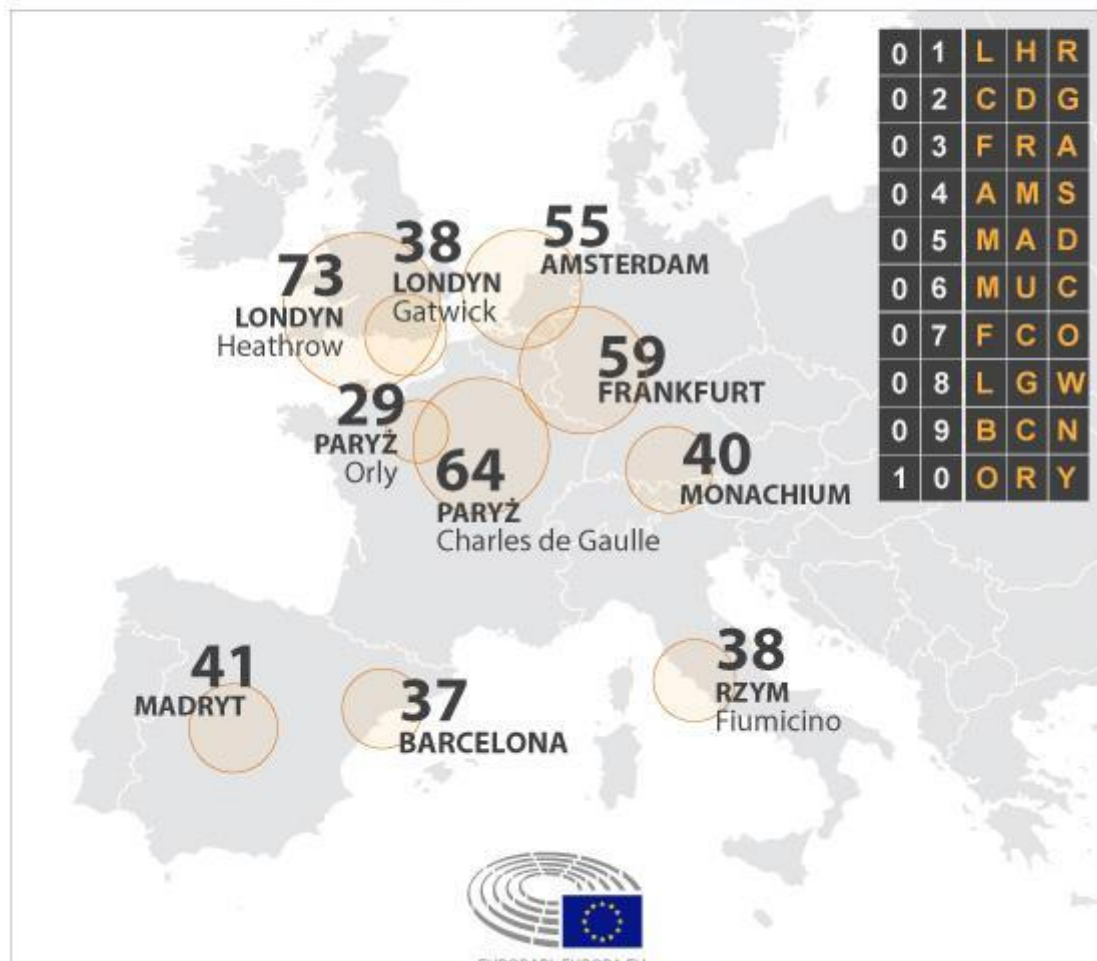
4. **TRANSPORT** - Posłowie za nowelizacją przepisów dotyczących sektora lotniczego w celu zwiększenia konkurencyjności lotnictwa i zwalczania nieuczciwej konkurencji

PODRÓŻE LOTNICZE W EUROPIE

Przepływ pasażerów na największych lotniskach

według liczby pasażerów przylatujących, odlatujących i w tranzycie, w milionach osób (2014)

Źródła: Eurostat, Parlament Europejski.

Największe porty lotnicze UE pod względem liczby pasażerów

Lotnictwo to jeden z kluczowych czynników dla rozwoju gospodarczego, tworzenia miejsc pracy, pobudzania handlu i mobilności obywateli. Przyszły pakiet lotniczy był

jednym z głównych tematów środowowej sesji plenarnej. Posłowie wezwali do zmian, które zapewnią konkurencyjność i bezpieczeństwo tego sektora. Propozycja Komisji Europejskiej w tej sprawie pakietu spodziewana jest jeszcze przed końcem roku.

Przed liberalizacją rynku lotniczego w latach 90. unijny transport lotniczy charakteryzował się ograniczoną konkurencją i ścisłą kontrolą. Wraz z ustanowieniem jednolitego rynku wewnętrznego w tej dziedzinie zniesiono ograniczenia handlowe, wzrosła liczba szlaków transportowych, częstotliwość lotów i spadły ceny biletów.

Sektor lotnictwa zapewnia 5,1 mln miejsc pracy i wytwarza 365 mld euro, czyli 2,4 % europejskiego PKB. Globalny transport lotniczy będzie rozwijał się w tempie 5% rocznie do 2030 roku.

- **Dlaczego potrzebne są zmiany w prawie**

Sektor lotniczy mierzy się z szeregiem wyzwań zarówno ekonomicznych, takich jak wahania cen ropy naftowej, i związanych z bezpieczeństwem, takich jak kryzysy polityczne, ekstremalne warunki pogodowe itp. Jednocześnie rośnie zapotrzebowanie na podróże lotnicze, a na rynek wchodzi nowi gracze; rośnie także ruch na lotniskach.

Ze względu na te uwarunkowania Komisja Europejska pracuje nad pakietem lotniczym, który ma na celu identyfikację najważniejszych wyzwań i środków, które mają im zaradzić. Propozycja w tej sprawie spodziewana jest jeszcze przed końcem roku. Powinna zawierać zmiany dotyczące lotnictwa cywilnego, mandatu Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego czy wprowadzenia unijnych przepisów dotyczących dronów cywilnych.

PE ubolewa, że rozporządzenie (WE) nr 868/2004 dotyczące ochrony przed nieuczciwymi praktykami cenowymi w sektorze transportu lotniczego okazało się niewystarczające i nieskuteczne pod względem jego zakresu stosowania. Zwraca się do Komisji, aby jak najszybciej przeanalizowała powody, dla których rozporządzenie to nie zostało wykonane w terminie, czyli do listopada 2015 r. Wzywa Komisję, aby dokonała przeglądu rozporządzenia (WE) nr 868/2004, aby chronić uczciwą konkurencję w ramach stosunków zewnętrznych UE w dziedzinie lotnictwa oraz wzmocnić pozycję konkurencyjną unijnego przemysłu lotniczego, skuteczniej zapobiegać nieuczciwej konkurencji, zapewnić wzajemność i wyeliminować nieuczciwe praktyki, w tym zakłócające rynek subsydia i pomoc państwa dla linii lotniczych z niektórych państw trzecich. Podkreśla, że celem podejmowanych działań powinna być poprawa strategii politycznej na szczeblu europejskim z myślą o szybkim rozwiązaniu tego konfliktu, głównie przez zastosowanie przejrzystej klauzuli dotyczącej

uczciwej konkurencji. Wzywa również Komisję, aby zajęła się koncepcją faktycznej kontroli linii lotniczych.

- **Konieczna uczciwa konkurencja**

PE jest zdania, że w celu zagwarantowania uczciwej konkurencji w zewnętrznych relacjach lotniczych UE oraz zapewnienia równych szans dla europejskich linii lotniczych i lotnisk, konieczne jest wynegocjowanie kompleksowych umów lotniczych z głównymi partnerami handlowymi UE. Wyraża zaniepokojenie w związku z utratą konkurencyjności europejskich linii lotniczych i lotnisk względem subsydiowanych przewoźników i lotnisk z państw trzecich.

Aby były skuteczne w praktyce, te umowy lotnicze muszą zawierać klauzulę ochronną, zawierającą definicję przestępstwa i prawne konsekwencje ich naruszenia. Parlament domaga się również od Komisji dokonania przeglądu istniejących przepisów w celu skuteczniejszego zwalczania nieuczciwych praktyk, które zniekształcają rynek, takich jak dotacje i pomoc państwa przyznane liniom lotniczym z krajów spoza UE.

- **Poprawa zarządzania przestrzenią powietrzną oraz służbami lotniskowymi**

Państwa członkowskie powinny przyspieszyć wdrożenie reguł Jednolitej Europejskiej Przestrzeni Powietrznej (Single European Sky), jako że istniejące rozdrobnienie europejskiej przestrzeni powietrznej jest dużym obciążeniem dla europejskich przewoźników lotniczych. PE wzywa je także do przedstawienia stanowiska w sprawie przyszłych przepisów dotyczących praw pasażerów. PE wzywa Radę do poczynienia większych wysiłków w celu zatwierdzenia wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie czasu na start lub lądowanie, aby poprawić przepustowość portów lotniczych oraz umożliwić sprawne funkcjonowanie transportu lotniczego w Europie, w kontekście spodziewanego podwojenia się ruchu do 2030 r..

- **Utrzymanie aktualnego poziomu warunków zatrudnienia i standardów socjalnych**

PE podkreśla fakt, że niektóre warunki pracy w sektorze lotnictwa mogą wpływać na bezpieczeństwo lotów; zaleca uwzględnienie w pakiecie lotniczym przepisów socjalnych i zapewnienie niezbędnych gwarancji, o czym rozmawiano podczas zorganizowanej przez Komisję konferencji wysokiego szczebla zatytułowanej „A social agenda for transport” („Społeczna agenda dla transportu”), która odbyła się w dniu 4 czerwca 2015 r.

PE domaga się wzmocnienia i harmonizacji łańcucha bezpieczeństwa przez pozyskiwanie i zatrzymywanie wykwalifikowanej i dobrze przeszkolonej siły roboczej. PE podkreśla, że przemysł lotniczy uznano za sektor rozwijający się, który przyciąga i zatrudnia wysoko wykwalifikowanych i zmotywowanych pracowników, lecz aby tendencja ta się utrzymała, należy zachować unijne przepisy dotyczące zatrudnienia i warunków pracy oraz normy i praktyki, w tym praktykę rokowań zbiorowych.

PE jest zaniepokojony nasileniem się praktyk biznesowych rodzących problemy o charakterze społecznym, takich jak tanie bandery, a także coraz częstszym stosowaniem nietypowych form zatrudnienia, takich jak fikcyjne samozatrudnienie, programy „płacenie za latanie” (pay-to-fly) oraz umowy zerogodzinowe, które mogą powodować skutki dla bezpieczeństwa; stoi na stanowisku, że we wszystkich rodzajach działalności lotniczej należy utrzymać standardy socjalne;

- **Zwiększenie roli Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego (EASA)**

PE z zadowoleniem przyjmuje zamiar zwiększenia zakresu obowiązków EASA i w związku z tym oczekuje, że zmienione rozporządzenie podstawowe (WE) nr 216/2008 zapewni utworzenie kompleksowego systemu zarządzania bezpieczeństwem, a EASA powierzone zostaną kwestie bezpieczeństwa w kontekście unijnych środków ochrony oraz kwestie bezpieczeństwa w kontekście zarobkowego transportu kosmicznego i zdalnie sterowanych statków powietrznych; wzywa Komisję do przyznania EASA statusu jednolitego organu ds. lotnictwa w Europie, zważywszy na szeroki zakres obowiązków, które powierzy jej prawodawca.

PE wzywa Komisję do utrzymania w całości silnej ośmioosobowej reprezentacji państw członkowskich UE w Radzie ICAO, do jak najszybszego podniesienia rangi EASA na arenie międzynarodowej oraz do zapewnienia jej oficjalnego uznania w ramach ICAO, co umożliwi zaprezentowanie jednolitego stanowiska UE, które zagwarantuje obywatelom UE wyższy poziom bezpieczeństwa na całym świecie, a unijnej branży lotniczej zapewni konkurencyjność i możliwości eksportowe.

PE wzywa Komisję do podjęcia działań, aby – w następstwie oceny ryzyka, o której mowa w sprawozdaniu grupy zadaniowej EASA – udoskonalić ocenę stanu zdrowia pilotów oraz procedury dotyczące zabezpieczenia drzwi do kabiny pilota, a także wchodzenia do niej i jej opuszczania.

- **Rola Parlamentu Europejskiego**

PE wzywał wielokrotnie do nowelizacji obowiązujących przepisów w taki sposób, by utrzymać odpowiedni poziom bezpieczeństwa i rozwój sektora lotniczego. Rezolucja ws, przeszłego pakietu lotniczego została przegłosowana większością 428 głosów, 149 przeciw i 53 wstrzymujących się.

5. PRAWA OBYWATELSKIE - Posłowie za uproszczeniem procedury uznawania dokumentów urzędowych w UE

Mady Delvaux (S&D, Luksemburg)

Wszyscy obywatele UE, którzy mieszkają lub tymczasowo przebywają w państwie członkowskim innym niż kraj ojczysty, będą potencjalnie kontaktować się z administracją państwa pobytu, np. służbą zdrowia. By ograniczyć bariery administracyjne, Komisja Prawna (JURI) zaakceptowała w dniu 12 listopada porozumienie z Radą dotyczące uproszczenia procedury przyjmowania określonych dokumentów urzędowych w UE. Posłanka sprawozdawczyni Mady Delvaux (S&D, Luksemburg) wyjaśnia, na czym polegają zmiany.

- W jaki sposób nowe przepisy wpłyną na poprawę sytuacji obywateli i przedsiębiorców?**

Obywatel UE przeprowadzający się do innego państwa członkowskiego nie będzie musiał uzyskiwać *apostilli* (czyli poświadczenia dokumentu sporządzonego w jednym państwie, np. odpisu aktu stanu cywilnego, umożliwiającego legalne użycie go w innym państwie) dla dokumentów, których dotyczy rozporządzenie. Za dwa lata Komisja Europejska zaproponuje, by analogiczna regulacja dotyczyła również przedsiębiorstw.

- Czy wszystkie dokumenty bez pieczęci *apostille* będą akceptowane?**

Uproszczona procedura będzie obejmowała tylko dokumenty, których dotyczy rozporządzenie, a mianowicie: aktu ślubu, zawarcia związku partnerskiego, aktu urodzenia,

zgonu, zaświadczenia o miejscu zamieszkania, o miejscu zameldowania, prawie do głosowania, zaświadczenia o niekaralności. W przyszłości możliwe będzie rozszerzenia tego katalogu o dokumenty dotyczące przedsiębiorców, osób niepełnosprawnych czy uczących się/studiujących.

- **Kto poniesie koszty, jeśli władze poproszą obywatela o przedstawienie uwierzytelnionego tłumaczenia dokumentu?**

Zgodnie z rozporządzeniem, by uprościć procedurę tłumaczenia, dla wielu dokumentów będą obowiązywać wielojęzyczne zestandaryzowane formularze. Dla tych dokumentów tłumaczenie uwierzytelnione przez tłumacza przysięgłego nie będzie wymagane. Koszt formularza nie powinien przekraczać kosztu jego wytworzenia albo opłaty za dokument, do którego formularz ma być dołączony (w zależności od tego, która z tych kwot jest niższa).

- **Czy zgodnie z nowymi przepisami wystarczy przedstawić zwykłą kopię dokumentu, na przykład aktu urodzenia, zamiast poświadczonej kopii z załączonym tłumaczeniem? W jaki sposób władze zweryfikują autentyczność takiej kopii?**

Zwykła kopia nie będzie akceptowana – kopie muszą być uwierzytelnione. Obywatel może jednak poprosić o zestandaryzowany formularz, który zostanie dołączony do certyfikatu. Zatem nie będzie wymagana pieczęć *apostille* czy uwierzytelnione tłumaczenie. Jeśli władze będą miały wątpliwości co do autentyczności kopii, może ją zweryfikować, korzystając z Systemu Wymiany Informacji na Rynku Wewnętrznym (Internal Market Information System, IMI).

- **Co z parami, które zawrą związek partnerski, a następnie przeprowadzą się do innego państwa członkowskiego, gdzie zawarcie takiego związku nie jest możliwe?**

Rozporządzenie ma na celu uproszczenie procedury administracyjnej i nie wprowadza obowiązku uznawania przez jedno państwo członkowskie treści dokumentu z innego państwa członkowskiego. Jeśli para osób tej samej płci zawrze związek partnerski, a następnie przeprowadzi się do państwa członkowskiego, w którym zawarcie takiego związku nie jest możliwe, będzie mogła udowodnić swój status, ale nie oznacza to, że otrzyma prawa, które przysługują jej w państwie, w który zawarto związek.

- **Czy jeśli obywatel chce studiować w innym państwie członkowskim, to dokumenty potwierdzające jego wykształcenie i dyplomy będą uznawane?**

To był priorytet Parlamentu Europejskiego, ale rządy państw członkowskich były temu niechętnie. W rezultacie Komisja Europejska oceni, czy należy rozszerzyć zakres obowiązywania rozporządzenia na dokumenty tego rodzaju.

- **Jakie było stanowisko Parlamentu w negocjacjach z Radą? Które z zagadnień były dla posłów najważniejsze?**

Broniliśmy interesów obywateli poprzez ograniczenie opłat za tłumaczenie i wprowadzenie obowiązku informacji. Pomimo silnych oporów Rady udało nam się prowadzić klauzulę rewizyjną, która w przyszłości umożliwi rozszerzenie obowiązywania rozporządzenia na te dokumenty, których nie udało się włączyć tym razem. Rozporządzenie jest pierwszym krokiem na drodze do tego, żebyśmy posiadali ujednolicony system dokumentów w UE.

Opracowała:
dr Magdalena Skulimowska¹

---

¹ Na podstawie informacji PE i debat w PE.